

LABORATORI DE FÍSICA

DETERMINACIÓ DE LA CONSTANT ELÀSTICA D'UN MOLL

1. Fonaments teòrics

Considerarem les oscil·lacions d'un moll de constant elàstica k , amb una massa m penjada del seu extrem.

Fig. 1. Muntatge experimental per a estudiar les oscil·lacions del moll

La freqüència de les oscil·lacions és

$$\omega = \sqrt{\frac{k}{m}} \quad (1)$$

El període T i la freqüència es relacionen segons

$$T = \frac{2\pi}{\omega} \quad (2)$$

i es dedueix que

$$\frac{4\pi^2}{T^2} = \frac{k}{m} \quad (3)$$

La relació entre la massa penjant m i el període de les petites oscil·lacions T és

$$m = \frac{k}{4\pi^2} T^2 \quad (4)$$

L'objectiu de la pràctica és determinar experimentalment la constant k del moll. Per a això, trobarem els períodes T_i per a cinc valors de la massa penjant m_i . Notem que segons l'eq. (4), la relació entre les variables y i x , on $y = m$ i $x = T^2$, és lineal, de la forma

$$y = ax + b \quad (5)$$

Per tant, a partir del càlcul de la regressió lineal de les dades (T_i^2, m_i) , trobarem a i d'aquí el valor de k .

2. Mètode

Mesura del període per a cada massa (20, 30, 40, 50 y 60 grams). Cada període es mesurarà de la següent manera: S'impartirà una oscil·lació menuda a la massa al voltant de la posició d'equilibri. S'ha de procurar que les oscil·lacions siguin completament en la direcció vertical, sense bandejar. Les oscil·lacions han de tenir una amplitud *menuda*, perquè l'eq. (1) s'hi aplique). Quan la massa oscil·le regularment, s'establirà el temps t en què la massa fa 50 oscil·lacions completes (es mesurarà aquest temps 3 voltes, es traurà la mitjana $\bar{t}$, i es calcularà el període $T = \bar{t} / 50$. Els resultats s'apuntaran directament en una taula com la següent, incloent els errors:

m (g)	t (s)	$\mathcal{E}_t$ (s)	$\bar{t}$ (s)	$\mathcal{E}\bar{t}$ (s)	T (s)	$\mathcal{E}_T$ (s)	T^2 (s ²)	$\mathcal{E}_{T^2}$ (s ²)
20	26.2		25.83		...	...	...	...
	25.0	...		...				
	26.3							

Representació gràfica. Representarem gràficament els valors determinats de (T_i^2, m_i) . Comprovarem que els punts segueixen una recta.

Ajust de les dades. Farem la regressió lineal amb el programa SigmaPlot de les dades (T_i^2, m_i) de la taula. Determinarem així el pendent a i el seu error $\mathcal{E}_a$. Afegirem a la gràfica la recta que millor se ajuste als punts mesurats.

Determinació dels paràmetres. A partir del resultat del punt anterior, determinarem k amb el seu error $\mathcal{E}_k$. Donarem el resultat correctament escrit (segons les regles de tractament de dades i càlcul d'errors), i en unitats de SI.